

RAVNO POLJE

GLASILO OBČINE KIDRIČEVO
Letnik 4   December 1999   Številka 5

Revital d.o.o.

Podjetje za pridelovanje in prodajo vrtnin
ter urejanje okolja Kidričevo

Tovarniška 10, 2325 Kidričevo, Tel.: 062/7995 430, fax. 062/7995 139

Kupcem, občanom in
poslovnim partnerjem želimo vesele praznike
ter srečno in uspešno Novo leto
2000.

Podjetje Revital

Novo obdobje
stopa čez prag.
Pa tako veliko je vrat...
Katera neki so tista,
ki v izbo spustijo
le sončno plat?
Kako obračati ključe tako,
da zunaj ostane,
kar je slabo?
V resnici ni prav težko.
Je preprosto.
Živi življenje!
Imej ga iskreno rad!

Mi vam želimo srečno roko.
Naj vselej se prava
vam vrata odpro!

tenzor

Iz tokratne vsebine

- **Aktualno**
- **Uvodnik župana**
Vabilo na skupno praznovanje
- **Delo občinskega sveta**
- **Dravsko polje kot življenjski prostor**
- **Kronika Slovencev ob prelomu tisočletja**
- **Iz Njiverc za Njiverčane**
- **Novoletna križanka**
- **Aktiv žena Kidričevo**
- **Kaj ti je deklica**
- **Seminar v OŠ Kidričevo**
- **DPD Svoboda Kidričevo**
- **Plesati je lepo**
- **Naši kraji v 16. stoletju**

AKTUALNO

Spoštovani!

Prazniki so pred nami. Za praznovanje le teh pa pravzaprav ni niti pomembno, če se bo čez nekaj dni zares pričelo novo tisočletje ali pa bo za to potrebno počakati še naslednjih 365 dni.

Za vraževerne, in teh ni malo, bo to po vsej verjetnosti čas, ko bo tri na glavo obrnjene šestice, ki baje pomenijo vse drugo, samo dobro ne, zamenjalonovo število. število 2000.

Za večino bo to čas, kot je čas okrog božiča in novega leta zmeraj bil, da opravijo inventuro opravljenega dela, da si izprašajo lastno vest, kaj dobrega in nedobrega so bližnjemu storili. In prav je tako.

To je tudi čas, ko vsi delamo načrte za prihodnost, pa čeprav samo za prihodnje leto. In le malo nas je med nami, ki si ne bi želeli zdravja, sreče pa navsezadnje tudi denarja. Zato je prav, da si ob koncu leta en drugemu zaželimo predvsem miren in vesel božič, burno in rajajoče silvestrovo ter zdravja in uspehov polno novo leto, ki naj vam teče mirno in počasi, saj tudi Fredi pravi "DA KDOR HOČE VISOKO LETATI RES POTREBUJE ZALET, A ZALETAV NE SME BITI!"

Pa brez zamere in lepo pozdravljeni.

Vlado Forbici

Narisal: Jernej Forbici

VABILO NA SKUPNO PRAZNOVANJE

***Spoštovane občanke,
spoštovani občani!***

“Kratko in jedrnat”, je bilo že od nekdaj moje geslo. Žal, tokrat se bom moral odpovedati temu načelu. Dobiti nalogo, da napišeš uvodnik v predpraznično izdajo glasila Ravno polje, ni kar tako. Komisija za informiranje me je postavila pred pomembno nalogo, s katero seveda želi, da bo ta številka glasila predpraznična tudi po vsebini.

Spoštovani, prazniki so tako rekoč pred nami. Decembrsko praznovanje smo pričeli že z miklavževanjem. Potem so nam misli uhajale na družinski praznik božič. V predbožičnem času, v času pričakovanja čutimo posebno vznemirjenost. Razmišljanja o zaključku stoletja, tisočletja in prehod v novo, v tako pričakovano neznano obdobje, nam daje poseben občutek nekega, za nas enkratnega dogodka, ki je dan samo nam, ki živimo v tem času, ga soustvarjamo in podoživljamo.

Ne glede na to, koliko smo stari, božič v vsakemu izmed nas leto za letom vzbudi košček otroštva. V dneh pred božičem se v nas stopnjuje napetost v pričakovanju, s čim nas bo letos presenetil ta prastari praznik. Običajno ne pričakujemo velikih daril, le drobna presenečenja, in ravno ta dokazujejo, da nam je tisti, ki nam jih je namenil, hotel pokazati svojo posebno pozornost in naklonjenost. Božič pa je ne samo čas razmisleka, ampak tudi čas veselja in sprostitve. Prav zato vam, dragi občani, želim veliko prijetnih uric v vznemirljivem predbožičnem času.

Naslednji praznik, dan samostojnosti, praznujemo 26. decembra vsako leto kot državni praznik. ‘Slovenija je samostojna’ smo se veselili leta 1991 in uresničen je bil stoletni sen slovenskega naroda. 25. junija 1991 je slovenska skupščina razglasila novo in neodvisno samostojno evropsko državo - Republiko Slovenijo. Naslednji pomemben datum v zvezi z našo samostojnostjo je 8. oktober 1991, ki bo za vedno zapisan v slovensko zgodovino z zlatimi črkami. Ta dan je prišel prvič v obtok naš lastni denar, naš slovenski tolar. 26. oktobra 1991, nekaj minut po polnoči, je zadnji trajekt z vojaki JLA zapustil slovenske ozemeljske vode. Velika zgodba je tekla naprej, vendar je bilo najusodnejše poglavje osamosvajanja končano. Ključni pogoj za mednarodno priznanje je bil izpolnjen. Še v istem letu je skupščina Republike Slovenije 23. decembra sprejela prvo slovensko demokratično ustavo. Priprave na sprejetje so trajale več kot leto dni - deloma zaradi osamosvajanja, deloma zaradi ideoloških razlik med strankami. S sprejeto Ustavo republike Slovenije se je država uvrstila v krog modernih Evropskih držav, kar ji je pozneje omogočilo, da je bila sprejeta kot polnopravna članica v Svet

Evrope. Tako so torej razvrščeni pomembni mejniki naše samostojnosti.

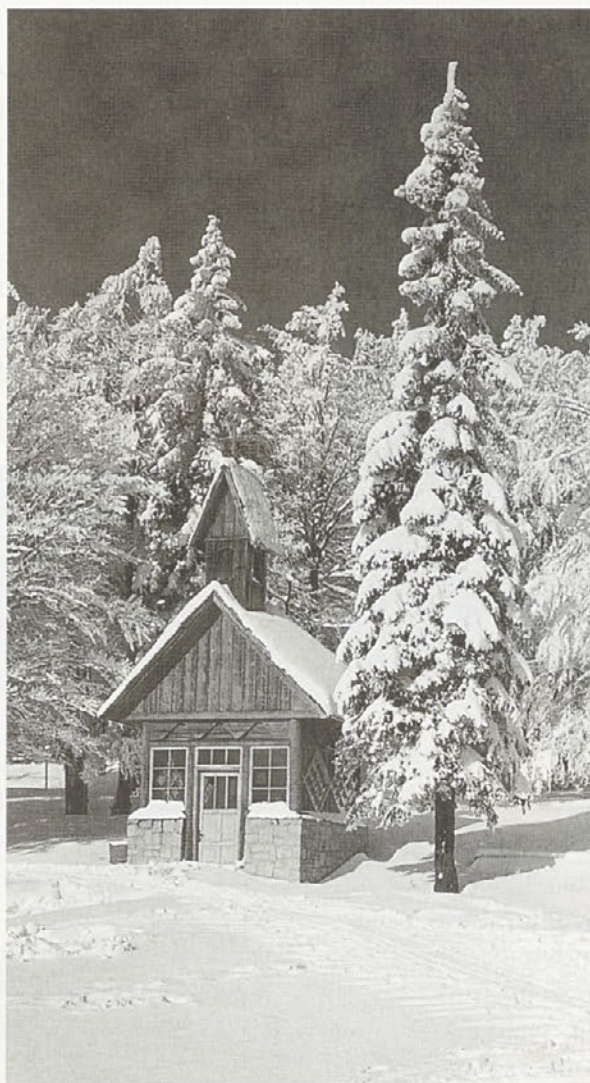
Leto, od katerega se počasi poslavljamo, je nekaterim prineslo veliko lepega, uspehe in dosežke, po drugi strani pa tudi razočaranja. Ob zaključku leta delamo bilanco uspehov in tudi neuspehov. Zato je prav, da se ozremo nazaj in se spomnimo trenutkov, ki so zaznamovali našo prisotnost v izgrajevanju lokalne skupnosti. Največja pridobitev v občini Kidričevo, na katero smo ponosni, je prizidek pri osnovni šoli v Kidričevem, s katerim smo ustvarili pogoje za uvedbo devetletnega osnovnošolskega izobraževanja. V Lovrencu na Dr. polju smo preuredili in obnovili kulturno dvorano za potrebe podružnične osnovne šole v Lovrencu za športno vzgojo. Občani jo koristijo za kulturne prireditve in rekreacijo. Največ

vlaganj smo namenili za naše najmlajše, za osnovnošolčke, da bodo lahko v boljših pogojih nabirali znanje za lepo prihodnost. Na področju ekologije in rezervata pitne vode na Dravskem polju smo nadaljevali z izgradnjo kanalizacije v občini - v Njivercah. Posodobili smo nekaj lokalnih in krajevnih cest z asfaltnimi prevlekami. Sofinancirali smo tudi obnovo kulturnih spomenikov - cerkva v Cirkovcah, Lovrencu in Kungoti. Pripravili smo tudi nekaj projektov za naslednje obdobje. V naslednjem proračunskem letu želimo pričeti z izgradnjo šolskih prostorov v Cirkovcah. V prvi fazi načrtujemo izgradnjo telovadnice. Ta bo omogočala tudi druge dejavnosti na področju kulture in športa. Pripravljeni so načrti za posodobitev cestnih odsekov v Šikolah in Sp. Gaju. V teh projektih sodelujemo kot soinvestorji, naročnik je Direkcija za ceste RS. Lastnik letnega kopališča v Kidričevem, Talum, d.d., pripravlja načrte za obnovo oziroma izgradnjo kopališkega kompleksa, sodobno urejenega za daljše obdobje, pri katerem sodelujemo po svojih zmožnostih. V proračunu smo planirali sredstva za pripravo projektov za večnamensko dvorano v Kidričevem. V Cirkovcah kupujemo kmečko hišo; želimo jo ohraniti našim potomcem za promocijske in folklorne ter turistične namene.

Veselimo se rezultatov preteklega obdobja, istočasno pa že razmišljamo, kako naprej, kako v novo tisočletje. V pričakovanju novega tisočletja, v pričakovanju velikih praznikov želimo ustvariti prijetno praznično razpoloženje.

Na štefanovo, 26. decembra, organiziramo božično novoletni koncert v cerkvi sv. Družine v Kidričevem. Moški pevski zbor Talum v spremljavi prijetnih zvokov iz cerkvenih orgel bo poskrbel za vašo dušo. Prav tako vas že sedaj prijazno vabim, spoštovani občani, na skupno silvestrovanje na prostem v Kidričevem z bogatim ognjemetom. Skupaj bomo nazdravili novemu letu, si voščili vse najboljše za lepšo prihodnost, ki jo pričakujemo z rahlo nestrpnostjo, negotovostjo. Mnogo trdijo, da bo konec sveta. Seveda, če bo res konec sveta, ne bomo nikdar vedeli, kdo je pravilno prerokoval. Pravijo, da je najbolj varno biti z nogami na trdnih tleh. Zaradi teh in podobnih

razlogov še posebej pristrčno vabljeni na skupno silvestrovanje na prostem. Novo leto zanesljivo pride, do sedaj je še vedno prišlo.

Spoštovani, koristim to priložnost, da se zahvalim vsem funkcionarjem - svetnikom, občinski upravi, članom raznih odborov in komisij za dobro sodelovanje in pomoč pri razreševanju vsakodnevnih nalog v življenju naše lokalne skupnosti. Prav tako se zahvaljujem vsem predstavnikom številnih društev, da jih ne naštevam, ki so prispevali znatni delež za naš lepši vsakdan na področju kulture, športa, gasilstva, turizma, gospodarstva itd.. Hvala vsem, ki v srcu čutite, da ste del naše občine, naše lokalne skupnosti in vam ni vseeno, kakšno je naše življenje. Upam in vas nagovarjam za takšno sodelovanje tudi v prihodnje.

V pričakovanju nekaj novega, nekaj lepšega želim vsem občanom občine Kidričevo miren prehod v novo tisočletje, vesele božične in prijetne novoletne praznike, v letu 2000 pa čimveč zdravja, če bomo zdravi, bomo zadovoljni in srečni. Spoštovani, v krogu vaših družin vam želim predvsem medsebojno razumevanje in delovne uspehe, kar pa spet daje: SREČNO.

SREČNO 2000 VAM ŽELI

Alojz Šprah,
župan občine Kidričevo

Delo občinskega sveta

Dragi bralci!

Samo še nekaj dni nas loči, ko bomo zadnjič v tisočici datuma zapisali 1 in jo zamenjali z 2. V tem času nekateri delajo letne inventure, drugi spet pregled desetletja, tretji obnovo stoletja, tisti najširšega mišljenja pa celo povzetek tisočletja ali morda vse ere. Tudi za občinskim svetom je že prvo leto mandata in prav je, da se spomnimo najpomembnejših dogodkov, povezanih z njim in občino. Seveda mislimo predvsem na pomembne, lepe in prijetne stvari, saj na slabe ob takšnih prelomnicah vsi najraje pozabimo.

- Letos je bilo prvo leto, ko smo odpirali prostore iz širokega programa izgradnje šolskih in športnih objektov. Pomembna sta dva: dvorana v Lovrencu in prizidek šole v Kidričevem. Vse to in še veliko drugih športnih in kulturnih dogodkov se je zgodilo ob našem občinskem prazniku.

- V zadnjem trenutku smo uspeli zagotoviti soglasje za odprtje bazena in rešiti sezono 99.

- Obravnavali in sprejeli smo na desetine odlokov: od takšnih, ki so formalne narave za delovanje občinske uprave, pa do takšnih, ki so nujno potrebni pri operativni izvedbi določenih področij.

- Po dopustih so pomembni odseki naših cest dobili novo prevleko (po dolgem času na nekaj več kilometrih).

- Nadaljevala se je izgradnja kanalizacije v Njivercah.

- Uspeli smo zagotoviti sredstva za delovanje vseh društev, od gasilskih, športnih in kulturnih, podpreti pa tudi ustanovitev novega - turističnega.

- Velik uspeh je, da so bili letos dodeljeni prispevki za sofinanciranje ohranitve zgodovinskih spomenikov, predvsem cerkva, v kar treh farah naše občine.

- Veliko je zasvetilo tudi novih luči v javni razsvetljavi, kar nekaj pa še jih je pred izvedbo.

- Ker smo letošnji proračun sprejemali tam nekje v pozni pomladi, smo s pripravami za prihodnjega pričeli že zgodaj in seveda upamo na sprejetje le tega še v tem letu. To bi bilo prvič v času obstoja občine, da so predvidena sredstva odobrena že pred operativnim letom.

- V obilici raznih kulturnih, športnih in društvenih dogodkov se je bilo kar težko odločiti za obisk vseh, še težje pa kakšnega pomembnega izpustiti.

- Občinski svet bo še naprej kot do sedaj, imel odprta vrata z vsemi pomembnimi subjekti, posebej še z gospodarskega področja.

- Delo odborov in komisij, kjer svetniki predstavljajo večino udeleženih, bomo predstavili v naslednji številki glasila.

- Nazadnje naj ugotovimo, da smo letos uspeli premakniti ne majhen kamenček, ampak kar veliko skalo na področju informiranja. Čeravno na tem področju ni zaposlen noben profesionalc, pa imamo toliko več želje povedati o dogodkih, ki bi utegnili biti zanimivi za večino izmed vas, dragi bralci.

Pridruženi k številnim čestitkam in najlepšim željam upamo, da bomo prve korake v novo tisočletje naredili skupaj.

Podžupan Zvonko Holc

Dravsko polje kot življenjski prostor

Prispevek sem napisal z namenom, opozoriti na dejstvo, da je prostor Dravskega polja, kjer živimo, zelo občutljiv življenjski prostor. To je prostor, kjer se prepletajo naravni, družbeni in gospodarski procesi, ki na naš življenjski prostor še kako močno vplivajo. Vsak večji poseg, ki je predvsem stihijske narave, ima dolgoročno lahko zelo negativne posledice. Nekatere od teh v našem prostoru že čutimo.

Dravsko polje je pravzaprav del velike 50 km dolge Dravske ravni, ki se odpre pri Mariboru in je del slovenskega panonskega Podravja. Dravska ravan je svet med Slovenskimi goricami, Pohorjem in Halozami. Najvišji del je pri Mariboru (270 m n.v.) in najnižji na vzhodu (200 m n.v.). Dravsko polje se širi v obliki velikega trikotnika na desni strani Drave od Maribora do Ptuja ter Savinjskega in Haloz. Dravska ravan obsega še Ptujsko polje med Ptujem in Ormožem, ormoško Dobravo in Središko polje.

Na Dravskem polju je reka Drava nasula velik vršaj s silikatnim prodom, ki je pri Mariboru globok vsaj 35 m. Drava je v ta vršaj kasneje vrezala globoko strugo in številne terase. Danes so vidne štiri, ki se vlečejo prek severnega dela polja. Na robove teras so se naslonila

naselja in ceste. Prod so izkoriščali in ga še izkoriščajo za gradnjo, zato je polje posuto s številnimi gramoznicami. V marsikatero so odlagali in še odlagajo odpadke, kar se čuti predvsem na onesnaževanju podtalnice. Občina Kidričevo v okviru varstva okolja te pospešeno sanira.

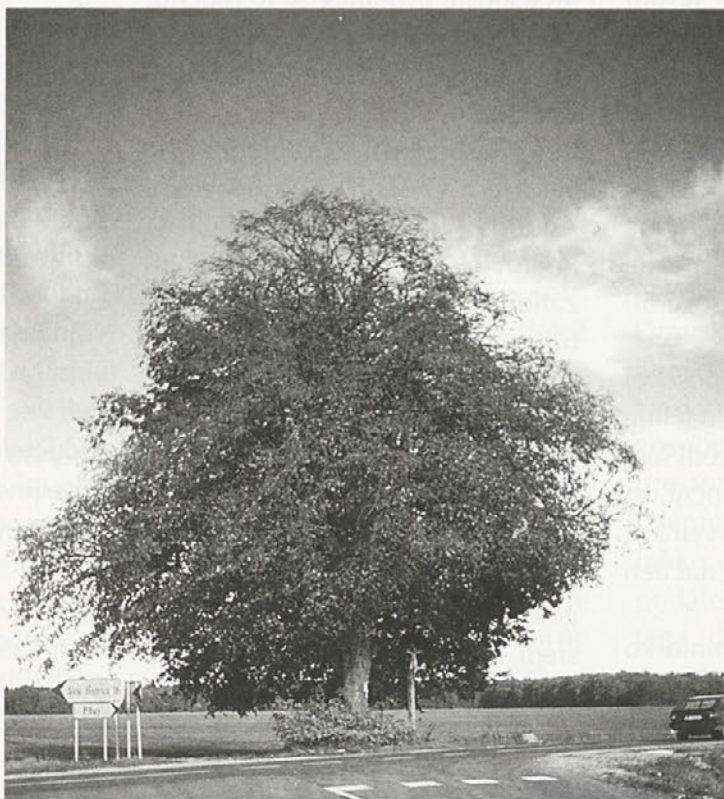
Dravska ravan ima vodno

izdaten vir pitne vode. Vrhnja plast podtalnice je zaradi močno povečane rabe umetnih gnojil in škropiv v kmetijstvu, zaradi živinorejskih farm ter industrijskih in drugih odlagališč zelo onesnažena.

Jugovzhodno od Pragerskega se na Dravskem polju širi mokrotni svet "retov". Z melioracijami so v osemdesetih letih površine izsušili, zravnali vodne jarke in tako spremenili rabo zemljišč. Jelševje in gozdove so posekali, tako da je ta pokrajina popolnoma odprta. To je imelo zelo negativne posledice za obstoj zelo pomembnih biotopov, ki so v tej pokrajini vzdrževali naravno ravnovesje. Z izsekavanjem gozdov se je povečala tudi vetrovnost.

Za to področje je značilno zmerno celinsko podnebje. Količina padavin in temperature odločilno vplivajo na letine, predvsem na sušnem

prodnatem delu. Na Dravskem polju je povprečna letna temperatura 9,9°C, ki je za rastje zelo ugodna. Dravska ravan spada med najbolj sončne pokrajine v Sloveniji. Spomladi se hitro ogreje, štirje meseci pa obdržijo povprečno temperaturo nad 15°C. Tako visoke povprečne temperature so ugodne za zorenje žitaric. V primeru suše pa so močno ogroženi kuruza in krompir. Zime so hladne, januarjska temperatura znaša -

"Cirkovška lipa"

omrežje najbolj zgoščeno na ilovnatih neprepustnih nanosih na obrobju, medtem je prepustni prodni osrednji del praktično brez tekočih voda. Reka Drava ima omiljen snežni režim, tako je najvišji vodostaj maja ali junija, najnižji pa januarja ali februarja. Na prodnatem delu ravnine voda izginja v tla, zato v tem delu ni vodotokov. Ker Dravo spremljajo močni tokovi podtalne vode s Pohorja in Slovenskih goric, je Dravska ravan in Dravsko polje

Ravno polje - Varstvo okolja

0,8°C. Izjemoma lahko nastopijo zelo nizke temperature, tudi -27°C. Pogoste spomladanske pozebe naredijo veliko škode v kmetijstvu, zato je na tem področju malo sadovnjakov. Na Dravskem polju je v hladni dobi leta pogosta tudi megla.

Letna količina padavin znaša približno 1000 mm. V vzhodnem delu pade približno 950 mm, v zahodnem delu pa okoli 1050 mm. Največ padavin je poleti, nekoliko manj v jeseni. Obilica padavin in vlaga v jeseni povzročata težave v kmetijstvu, prav tako večkrat pogoste suše v poletnih mesecih. Poletne padavine so večinoma v nalivih, večkrat z nevihtami in točo. Za zimske posevke je pomembna tudi debelina in trajanje snežne odeje. Ta običajno ne presega 50 cm.

Za Dravsko ravan, še posebej pa za Dravsko polje je značilna vetrovnost. Prevladujejo predvsem zahodni vetrovi. Zelo močni so severni in severovzhodni vetrovi, ki pihajo zlasti v jeseni. Značilen mrzel veter je krivec.

Prsti so vezane na kamninsko osnovo. Prisotnih je nekaj vrst prsti, prevladuje pa siva prst.

Površine gozda so se zelo zmanjšale. Danes je v osrednjem delu Dravskega polja 80 do 90% rdečega bora, prisotne so še smreka, graden, dob, breza, trepetlika in nekaj bukve. V celoti pokriva gozd samo še približno petino površja Dravske ravni.

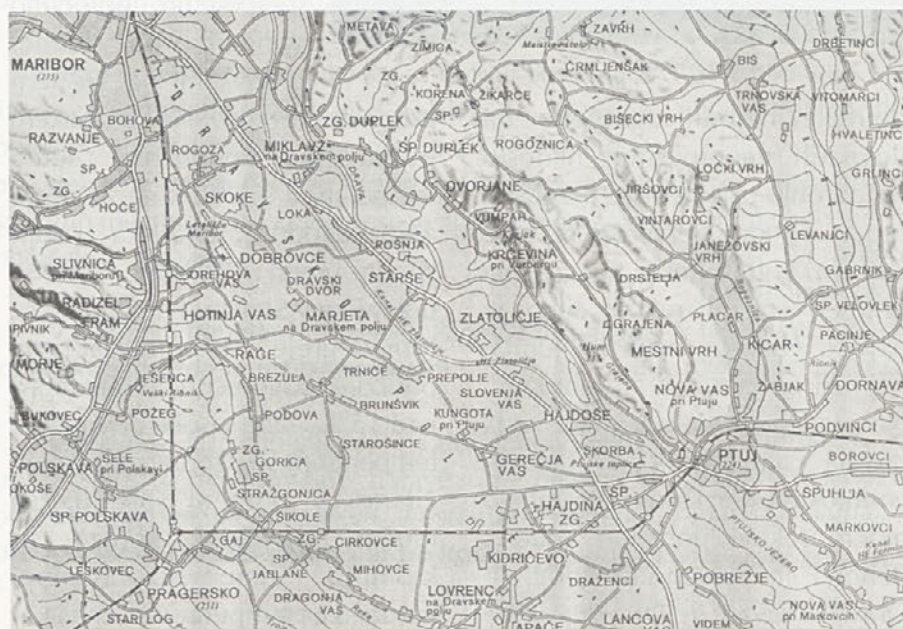
Po gostoti naseljenosti spada Dravska ravan med najbolj gosto poseljeno območje v Sloveniji. Številne najdbe iz mlajše kamene dobe in poznejše železne dobe pričajo o poselitvi v daljnji preteklosti. Poselitev se je močno razširila v rimskem obdobju, predvsem v času Poetovie. Dravsko in Ptujsko polje sta bili v tem času gosto prepredeni s cestami. Omenil bi povezavo Aquilea - Emona - Celeia - Poetovio - Savaria. Severni in zahodni del Dravskega polja je bil poseljen v zgodnji dobi slovanske naselitve, južni del polja pa je bil poseljen nekoliko kasneje.

Pozneje se je število prebivalstva razvijalo predvsem pod vplivom Maribora in Ptuja. Z gosto naseljenega podeželja so se sredi 19. stol. največ odseljevali v Maribor. Na močnejšo urbanizacijo Dravskega polja je vplivala

1848 leta zgrajena železnica od Maribora do Celja in leta 1869 od Pragerskega proti Ptujju in Ormožu. V letih od 1869 do 1890 se je prebivalstvo pomnožilo za četrtno. Zaradi pomanjkanja delovne sile na kmetijah je bilo odseljevanje v mesta dokaj skromno. V naslednjih desetletjih pa se začne proces hitrejšega odseljevanja, predvsem mladih iz vzhodnega dela ravnine in bolj oddaljenih vasi na Dravskem polju. Glavni selitveni center je bil Maribor in njegovo območje. V tem času se je zelo znižal naravni prirastek na podeželju, število prebivalstva je naraščalo zelo počasi ali celo nazadovalo. Pozitivne učinke na število prebivalstva v tem prostoru je imela med obema svetovnjima vojnama železnica. Po 2. svet. vojni je s podeželja odšlo veliko delovne sile v Maribor, Ptuj in Kidričevo. Po letu 1961 se je odseljevanje v industrijske kraje zelo zmanjšalo. Selitveni tokovi so se obrnili tudi v smer naseljevanja na podeželju. Prebivalstvo Dravskega polja z Mariborom se je med leti 1961 in 1991 pomnožilo za četrtno, med letoma 1981 in 1991 pa je že nazadovalo, predvsem zaradi zmanjšanja naravnega prirastka.

Po 2. svet. vojni je Dravska ravan postala območje zelo živahnih migracij delovne sile, v začetku predvsem v Maribor in Kidričevo, kjer je bila sprva zaposlena večina delovne sile. Z južnega dela Dravskega polja in s Ptujkega polja je veliko nekvalificirane delovne sile delalo v Kidričevem, ki je v najboljših časih premozel tudi do 2000 delovnih mest.

Zelo se je spremenila tudi

starostna sestava prebivalstva. Leta 1991 je bila četrtnina prebivalstva mlajša od 20 let, desetina pa starejša od 65 let. Več mladega prebivalstva je na Ptujskem kot na Dravskem polju.

Za Dravsko polje so značilne velike sklenjene vasi, predvsem obcestnega tipa, ki pa so doživele precejšnjo preobrazbo. Edino mestno naselje v osrednjem delu Dravskega polja je Kidričevo, kjer so v petdesetih letih sredi gozda zgradili med 2. svet. vojno začeto tovarno glinice in aluminija. Industrija v Kidričevem je močno vplivala na rast sosednjih naselij Apač, Lovrenca na Dravskem polju in Njiverc. Razen v Kidričevem, Hočah in Račah ni pomembnejših proizvodnih obratov z izjemo kmetijskih in živinorejskih obratov. Dokaj hitro se je razvila tudi infrastruktura.

Dravska ravan z Dravskim poljem je ena naših najbolj primernih pokrajin za kmetijstvo, zato sta bili tu poljedelstvo in živinoreja vedno najpomembnejši gospodarski panogi. Po 2. svet. vojni je večina zemlje nekdanjih veleposestnikov in velikih kmetov prešla v družbeno last. Zemljo so prevzeli predvsem veliki kombinati, po osamosvojitvi Slovenije pa jo vračajo nekdanjim lastnikom.

V drugi polovici 19. stol. so zlasti na Dravskem polju zaradi krajevnih surovin in vodne sile podpohorskih potokov in obdravskih studenčnic odprli razne obrate. Tod je bilo v preteklosti okoli 50 opekarn in poljskih peči. Temu je botrovalo obilo ilovnatega in glinastega materiala. Nekateri so prerasli v industrijske obrate, izjema je le tovarna aluminija v Kidričevem, ki je nastala predvsem zaradi

bližine električne energije.

Večina prebivalstva je zato še dolgo živela od kmetijstva. Še leta 1931 je imela Dravska ravan več kot štiri petine kmečkega prebivalstva, od tega na Dravskem polju okrog 70%. Po 2. svet. vojni se je veliko prebivalstva zaposlilo v industriji vseh treh mest in bližnji Slovenski Bistrici. Tako se je do leta 1961 delež kmečkega prebivalstva zmanjšal na dve tretjini, na samem Dravskem polju celo na dve petini. Na Dravskem polju je bilo leta 1991 še 17% kmečkega prebivalstva.

Na Dravskem polju je zanemarljiv delež sadovnjakov in vinogradov, po melioracijah pa tudi pašnikov, ki so jih spremenili v travnike in njive. Za Dravsko ravan je značilna manjša posest. Na Dravskem polju se je delež posestnikov z več kot 5 ha zemlje v letu 1964, ko jih je bilo 22%, zmanjšal v letu 1991 na 8%. Posest se je drobila predvsem zaradi zaposlitve kmetov in deloma tudi zaradi odseljevanja.

Na tem področju je prevladovalo polikulturno kmetijstvo, ki je bilo na Dravskem polju usmerjeno predvsem v pridelavo krompirja. Sicer so prevladovala žita, med njimi pšenica. V novejšem času je dana prednost živinoreji, kjer mlečna govedoreja prehiteva tradicionalno prašičerejo. Tako se je povečal delež pridelave krmnih rastlin, še posebej koruze, medtem ko je pridelava krompirja nazadovala. Pomembna je tudi pridelava sladkorne pese za tovarno sladkorja v Ormožu. V južnem delu Dravskega polja pa je zrasla vrsta večjih farm za rejo piščancev in prašičev.

Navedel bi še nekaj

statističnih podatkov, ki so pomembni za boljše razumevanje življenja v okolju, v katerem živimo.

Celotna Dravska ravan obsega površino 425 km, kjer je leta 1991 živelo 172.109 prebivalcev. Gostota prebivalcev je znašala 405 ljudi/km. V tem letu je delež moških znašal 47,7%, žensk pa 52,3%. Delež prebivalstva do 20 let je znašal 25,3%, od 20 do 60 let 57,9%, nad 60 let 16,8%. V istem letu je delež kmečkega prebivalstva znašal 4,1%. V letu 1997 je bilo število naselij 108.

Povprečna nadmorska višina Dravske ravni znaša 234,9 m, povprečni naklon znaša 0,7°.

S prispevkom sem poskušal opisati najbolj pomembne značilnosti našega ožjega in nekoliko širšega področja, to je Dravskega polja in celotne Dravske ravni. Pomen zgodovinskih, naravnih, družbenih in gospodarskih činiteljev v tem prostoru je za življenje ljudi izjemnega pomena. Da temu lahko pritrdimo, nam pove podatek o gostoti naseljenosti tega dela Slovenije, ki ljudem omogoča dobre življenjske pogoje. Zato je vprašanje našega odnosa do tega življenjskega okolja zelo pomembno.

Literatura in viri:

1. Slovenija - Pokrajine in ljudje, založba MK, 1998
2. Enciklopedija Slovenije, založba MK, 1998, str. 332
3. Statistični letopis Slovenije 1992, 1998

Slavko Feguš

KRONIKA SLOVENCEV OB PRELOMU TISOČLETJA

Na pragu 3. tisočletja se Slovenci resda ne moremo ozreti po dvatisočletni zgodovini. A tudi dosti krajše ne. Od slovanske naselitve tam nekje okrog 570 n. št. pa do zdaj se je v teh krajih mnogo dogodilo, nam Slovencem tudi lastna država. Kronologijo za nas najpomembnejših dogodkov bomo objavili v treh nadaljevanjih.

I. SLOVENCI OD NASELITVE DO 1. SVETOVNE VOJNE

Okoli 550 Slovani so se začeli seliti z Moravske proti dolini Drave in Karavankam

Okoli 575 Opuščena je bila rimska Petoviona (Ptuj)

585-590 Drugi slovanski naselitveni val v Vzhodne Alpe ob Savi in Dravi navzgor

626-658 Obstajala je Samova plemenska zveza, vanjo je sodilo tudi območje poznejše Karantanije

Okoli 630 Omenja se slovanski knez Valuk

Okoli 743 Bavarci so pomagali Karantancem* proti Avarom in jih hkrati podredili Frankom

752-769 V času kneza Hotimirja so začeli salzburški misionarji pokristjanjevati Karantance

757 Salzburški škof Virgil je poslal v Karantanijo pokrajinskega škofa Modesta

763 Po Modestovi smrti so se Karantanci prvič uprli, upor zatrt

769-772 Po Hotimirjevi smrti je izbruhn timerji, najsilovitejši upor v času pokristjanjevanja

788 Karel Veliki si je podredil Bavarsko in

od nje odvisno Karantanijo

795 Omenja se Karniola in v njej slovanski knez Vojnomir

Konec 8.st. Langobard Pavel Diakon je zapisal najstarejšo znano omembo Karantanije

819-820 Karantanci in Kaniolci so se kot zavezniki Ljudevita Posavskega bojevali proti Frankom in po porazu izgubili notranjo samostojnost

Po 820 Karantanija je bila preurejena v grofijo, plemenska ureditev je bila odpravljena

828 Karantanija je bila z Vzhodno krajino, grofijo ob Savi ter obema Panonijema združena v Vzhodno prefekturo

843 O z e m l j e alpskih Slovanov je bilo z verdunsko pogodbo razdeljeno med Italijo in vzhodno frankovsko državo (Nemčijo)

876 V vzhodni krajini je zavladal Arnulf, središče njegovega kraljestva je bilo v Karantaniji

907 Madžari so pri Bratislavi porazili bavarsko vojsko in zagospodarili panonsko-

obdonavski zemlji do Aniže in Karantanije ter ozemlju ob stari italjsko-panonski cesti

972-1039 Nastali so Brižinski spomeniki, popotni škofovski priročnik s tremi obrednimi besedili v jeziku slovanskega prebivalstva

976 Koroška je postala vojvodina in se ločila od Bavarske (dokončno 1002)

2.pol.10. st. Na Slovenskem so začele nastajati prve prazupnije

11.st. Omenjajo se prvi gradovi na Slovenskem (med

prvimi solkanski in blejski)

Okoli 1130 Prvič se omenja plemiška družina iz Žovneka, iz katere so izvirali Celjski grofje

1146 Prvič je dokumentirana slovenska oblika imena Ljubljana

1180 Štajerska je bila povzdignjena v vojvodino

Pred 1250 Ptuj je postal mesto

1261 Otokar II. Premysl je zavzel Štajersko

1269-1276 Kranjski in Koroški je vladal češki kralj Otokar II. Premysl

1274 Piran je dobil statut

1275-1276 Otokar II. Premysl je izgubil oblast nad slovenskimi deželami

1282 Rudolf I. Habsburški je podelili vojvodini Avstrijo in Štajersko ter grofijo Kranjsko s Slovensko marko sinovoma Albrehtu I. in Rudolfu II.

Konec 13.st. Slovenski jezik se je začel cepiti na narečja

Okoli 1300 Na Slovenskem je živel okrog 500.000 ljudi; približno toliko tudi okoli 1500

1333 Rodbina Žovneških (poznejših Celjskih grofov) je po Vovbrških grofih dedovala del Savinjske doline s Celjem

1335 Na Koroškem in Kranjskem so po smrti Henrika Goriško-Tirolskega zagospodarili Habsburžani

16.4.1341 Ludvik Bavarski je Friderika Žovneškega povzdignil v Celjskega grofa

1364 Kranjska je bila povzdignjena v vojvodino

1376 Ptuj je dobil statut

1397-1399 Celjski grofje so povečali svojo posest na Hrvaškem;

1406 že Herman II. postal dalmatinski, slavonski in hrvaški ban

1398-1410 Gradili so romarsko cerkev na Ptujski gori

14.st-15.st Štajerska, Koroška in Kranjska, po 1500 tudi Goriška so bile združene v skupino notranje avstrijskih dežel

27.3.1414 Zadnjič je bil ustoličen koroški vojvoda

1436 Celjski grofje so bili povzdignjeni v državne kneze, grofiji Celje in Ortenburg pa v kneževini

9.11.1956 V Beogradu je bil umorjen zadnji Celjski grof Urlik II.

1460 Končal se je boj za dediščino Celjskih, ki so jo v celoti pridobili Habsburžani

1473 Turki so plenili po Kranjski, Koroški in Štajerski

Februar 1478 Na Koroškem je prišlo do prvega velika kmečkega upora

1478-1490 Kralj Matija Korvin je Ogrski priključil Spodnjo Avstrijo ter velik del Štajerske in Kranjske z Reko

1481-1483 Turški vdori so zajeli vse slovenske pokrajine

1490 Po smrti Martije Korvina so si Habsburžani povrnili večino izgubljenih posesti

1496 Judje so bili izgnani iz Štajerske in Koroške

zač. 1515 Na Slovenskem je bil največji kmečki upor

1523 Cesar Ferdinand I. je prepovedal razširjanje protestantskih spisov

1527 Cesar Ferdinand I. je v vseh svojih deželah prepovedal protestantizem

1528 Primož Trubar se je v krožku škofa Petra Bonoma v Trstu seznanil z reformacijskimi idejami. Približno v tem času je nastal prvi protestantski krožek med ljubljanskimi meščani

1543-1558 V Ljubljani je deloval škof Urban Textor, začetnik katoliške prenovne na Slovenskem

1550 Štajerski, koroški in kranjski stanovi so prešli v odkrit protestantizem

1550 Primož Trubar je v Tubingenu izdal prvi dve knjigi v slovenščini (Abecednik in Katekizem)

sr.16.-sr.19.st. Na Slovenskem so pisali v bohoričici

1557 Izšel je Trubarjev Ta slovenski kalendar, ki vselej terpi, najstarejši slovenski koledar

1560-1565 Primož Trubar je bil superintendent protestantske cerkve v Ljubljani

1563 Protestantski stanovi so v Ljubljani ustanovili stanovsko šolo

1569 Primož Trubar je osnoval knjižnico kranjskih deželnih stanov, poznejšo prvo javno knjižnico na Slovenskem

29.1.1573 Začel se je hrvaško-slovenski kmečki upor

1575-1582 V Ljubljani je delovala Mandeljčeva tiskarna, prva na Slovenskem

1580 V Lipici je bila ustanovljena dvorna kobilarna

1582 Nadvojvoda Karel II. je izdal prve odloke o izgonu protestantskih meščanov

1584 Jurij Dalmatin je v slovenščino prevedel Biblijo in izšla je prva slovnica slovenskega jezika ARTICAE HORULAE Adama Bohoriča

Po 1597 V Ljubljani je bil ustanovljen jezuitski kolegij, s katerim se je začelo višje šolstvo na

Ravno polje - zgodovina

Slovenskem

1598 Ferdinand II. je v deželnoknežjih mestih in trgih prepovedal protestantsko bogoslužje; naslednje leto so se morali izseliti vsi kmetje in meščani, ki so vztrajali v protestantizmu

1606 Sklenjen je bil dunajski verski mir, po katerem se je protestantizem ohranil le v Prekmurju

1628-1630 Po ukazu cesarja Ferdinanda II. o izselitvi protestantskega plemstva ali odpovedi protestantizmu se je iz notranjeavstrijskih dežel izselilo okrog 750 plemiških družin

April 1635 Slovenske dežele je zajel drugi kmečki upor

1655-1715 Pod obtožbo čarovništva je bilo na Slovenskem usmrčenih 400 oseb

1693 V Ljubljani je bilo ustanovljeno znanstveno društvo ACADEMIA OPEROSORUM

1713 Izbruhnili so tolminski kmečki upor

1730-1740 Na Slovenskem so začeli gojiti krompir

1754 Za vojaške namene je bilo opravljeno prvo štetje prebivalstva; na sedanjem ozemlju republike Slovenije je živelo okrog 792.000 ljudi

1774 Izdan je bil Splošni šolski red, ki je določil obvezno šolanje za vse otroke med 6-im in 12-im letom starosti; v Prekmurju je veljal od 1777

1780 Na Slovenskem je živelo okrog

893.000 prebivalcev

1781 Cesar Jožef II. je z nevoljniškim patentom priznal kmetom osebno svobodo in izdal tolerančni patent o verski svobodi

1782 Koroška, Kranjska in Štajerska so bile združene v graškem guberniju, Trst, Goriška in Gradiška pa v tržaško-goriškem

PO 1782 Jožef II. je na Štajerskem, Koroškem, Kranjskem, Goriškem in Tržaškem razpustil 65 moških in ženskih samostanov

1784 Dovoljeno je bilo svobodno splavarjenje na Muri in Dravi

Julij 1809 Francoske čete so po 1797 in 1805 tretjič zasedle del slovenskega ozemlja

14.10.1809 Napoleon Bonaparte je s posebnim dekretom ustanovil Ilirske province

4.7.1810 Generalni guverner Ilirskih provinc Auguste Marmont je z odlokom uvedel v prvostopenjske šole in gimnazije pouk v slovenščini

1811 Sprejet je bil Obči državljanski zakonik

13.10.1813 Oblast na ozemlju Ilirskih provinc je prevzel avstrijski civilni in vojaški guverner Krištof Latterman

3.8.1816 Ustanovljeno je bilo Ilirsko kraljestvo

1817 Slovenščina je postala učni predmet na ljubljanskem liceju

- 1818-1846** Število prebivalcev na Slovenskem se je povečalo od 838.000 na 1.077.000
- 20.10.1820** V Ljubljani je bila ustanovljena Kranjska hranilnica, najstarejši denarni zavod na Slovenskem
- 1831-1833** Potekala je abecedna vojna med zagovorniki in nasprotniki metelčice
- 1843** Janez Avguštin Puhar je izumil fotografijo na steklo
- 1843-1902** Izhajale so Kmetijske in rokodelske novice (1845 1151 naročnikov)
- 2.6.1846** Odprta je bila železniška proga Gradec-Celje
- 1848** 13.3. se je na Dunaju pričela marčna revolucija, 17.3. je bila v Ljubljani ustanovljena narodna straža, 28.3. je na Kranjskem uvedeno izredno stanje, 20.4. je na Dunaju slovenski zbor objavil zahtevo po samostojni upravni enoti Sloveniji, ustanovljeno je bilo društvo Slovenija, 25.4. je bilo v Ljubljani ustanovljeno Slovensko društvo, junija so potekale volitve v dunajski državni zbor, 7.9. je bil izdan zakon o zemljiški odvezi, oktobra na Dunaju. Oktobrska revolucija, 26.12. je v listu Slovenija bil predstavljen načrt o preureditve monarhije v zvezno državo narodov, gajica je bila postala uradno priznana pisava
- 1849** 7.3. je Cesar Franc Jožef II. razpustil parlament in razglasil oktroirano ustavo, 17.3. je bil potrjen avstrijski Provizorični zakon o občinah, 16.9. je bila odprta železniška proga Celje-Ljubljana, 30.12. pa so bile izdane deželne ustave za Koroško, Kranjsko in Štajersko; z reorganizacijo sodstva so bila odpravljena deželna sodišča
- 31.12.1851** Razveljavljena je bil oktroirana ustava in odpravljene politične svoboščine državljanov
- 1851** V Celovcu je bilo ustanovljeno društvo sv. Mohorja
- 1851-1852** V Ljubljani je začela delovati prva realka na Slovenskem
- 1853** Peter Kozler je izdal Zemljevid Slovenske dežele in pokrajin (javnosti dostopen 1861)
- 27.7.1857** Odprta je bila železniška proga Ljubljana-Trst
- 16.9.1859** Škof Anton Martin Slomšek je dosegel premestitev sedeža lavantinske škofije iz Št. Andraža v Labotski dolini v Maribor
- 1860** Slovenska narodna himna je postala Naprej zastave slave; Mohorjeva družba v Celovcu je začela izdajati Slovenske večernice, prvo knjižno zbirko na Slovenskem
- 1864** Ustanovljeno je bilo sokolsko društvo v Kranju
- 25.9.1865** Slovenski politiki so sprejeli Mariborski program
- 22.10.1866** Izveden je bil plebiscit, po katerem je Beneška Slovenija pripadla Italiji
- 1867** Po deželnozborskih volitvah je kranjski deželni zbor prvič dobil slovensko večino, avstrijska pošta je uvedla nakaznice za pošiljanje denarja; slovenski poslanci v dunajskem parlamentu so prvič prisegli v slovenskem jeziku
- 9.8.1868** S prvim taborom v Ljutomeru se je na Slovenskem začelo taborsko gibanje
- 5.9.1869** V Ljubljani je bila ustanovljena Kranjska industrijska družba
- 18.9.1869** V Metliki je bilo ustanovljeno prvo gasilsko društvo na Slovenskem
- 14.12.1869** Odprta je bila železniška proga Ljubljana-Jesenice
- 1869** Na Slovenskem je delovalo 58 čitalnic in slovenski študentje so na Dunaju ustanovili društvo Slovenija
- 1.-3.12.1870** V Ljubljani je potekal jugoslovanski kongres
- 1877** Kranjski deželni zbor je izgubil slovensko večino
- 1882** Pravosodni minister je izdal jezikovne naredbe, ki so omogočale uporabo slovenščine na sodiščih
- 1889** V Ljubljani je bilo ustanovljeno Katoliško politično društvo, od 1894 Katoliška narodna stranka
- 27.2.1893** Ustanovljeno je bilo Slovensko planinsko društvo
- 1894** Slovenski liberalci so ustanovili Narodno stranko za Kranjsko, od 1900 Narodno napredna stranka
- 1895** Jakob Aljaž je na vrhu Triglava postavil stolp
- 1895** V Ljubljani je bila ustanovljena Zveza kranjskih posojilnic
- 16.8.1896** V Ljubljani je bila ustanovljena JSDS
- 1900-1907** Slovensko krščansko-socialno zvezo je vodil Janez Evangelist Krek; v tem času se je povečala na 462 društev s 40 000 člani.
- 1907** V volilnem sistemu so bile odpravljene kurije in uvedena splošna in enaka

(moška) volilna pravica

1907 Slovenski katoliški poslanci v dunajskem parlamentu so ustanovili Slovenski klub

1908 Na deželno-zborskih volitvah na Kranjskem je zmagala SLS

25. 11. 1909 Edvard Rusjan je prvič poletel z motornim letalom

1910 V ZDA je živelo okrog 100 000 slovenskih izseljencev

1910 Na Slovenskem je živelo 1 312 100 prebivalcev

28. 7. 1914 Začela se je 1. svetovna vojna

*Karantanija: Najpomembnejša politična tvorba na slovenskem ozemlju od 7. do 11. st., ki je nekaj časa združevala vse Slovence.

Opomba:

V naslednji številki vam bomo podali kroniko Slovencev od 1. svetovne vojne do začetka druge.

Vir: Ilustrirana zgodovina Slovencev, MK 1999

Izbor: Goran Forbici

IZ NJIVERC ZA NJIVERČANE IN DRUGE OBČANE OBČINE KIDRIČEVO

Zbrali smo se na zboru krajanov v Njivercah; prisotnih je bilo 50 občanov.

Predlagali smo člane za krajevni odbor, ki ga je nato potrdila komisija za mandatna vprašanja in imenovanja ter občinski svet. Po konstitutivni seji smo se nato sestali še na drugi seji in sprejeli sklep o programu dela krajevnega odbora za leto 2000. Program dela je naslednji:

1. Dokončanje kanalizacije v Njivercah, v sklepu le te pa preplastitev nekaterih odsekov cest in ureditev javne razsvetljave.

2. Izdelava projektne dokumentacije za dom krajanov in igrišče ob njem.

3. Nabava otroških igral.

4. Odkup dela zemljišča za cestišče za povezavo igrišča do nekdanje trgovine v Njivercah,

5. Rekonstrukcija ceste v Njiverce z ureditvijo pločnika do kapele v Njivercah.

6. Razširitev ceste od avtobusnega postajališča v Njivercah do šolske ceste.

7. Zavarovanje železniškega prehoda v Njivercah z zapornicami.

8. Ureditev pešpoti od Proletarske ulice na cesto proti

železniški postaji Kidričevo.

Želja krajevnega odbora Njiverce je, da bi povezali želje in hotenja v starem delu Njiverc z novim delom Njiverc in da bi zaživel kot celota ter tako postali vzor za enotnost v celi občini.

Vsem občankam in občanom Njiverc kakor tudi vsem občankam in občanom občine Kidričevo želimo v naslednjem letu 2000 dosti zdravja, uspehov in osebne sreče!

Iz krajevnega odbora Njiverc

Zaželimo vam praznike,
ki bodo najsrečnejši od vseh
dosedanjih in si jih boste zapolnili
za vsa leta, ki so pred vami.

Gostilna pri Lipi
Stanko Zupanič

GASILSKA ZVEZA KIDRIČEVO

želi vsem občanom vesel
božič ter obilo zdravja in
zadovoljstva v letu 2000.

DRAGE OBČANKE IN OBČANI!

Ko se bližajo praznične luči sredi bele, mrzle zime, prijateljstvo ogreje nam dlani in želja vzpne se iz srca v višine. Vse kar slabo je, z novim letom naj zbledi! Vse kar dobro je, naj ostane vekomaj! Vse kar lepo je, naj raste in cveti! Naj v miru sreča Vas objame!

Ob vstopu v novo tisočletje Vam želi veliko sreče, zdravja in uspehov

DRUŠTVO PODEŽELJSKIH ŽENA IN DEKLET OBČINE KIDRIČEVO

SREČNO 2000

SREČNO 2000

SREČNO 2000 VAM ŽELI

1	2	3	4	5
6	7	8	9	10
11	12	13	14	15

AKTIV ŽENA KIDRIČEVO

Aktiv žena Kidričevo deluje že dobri dve leti. Delujemo samostojno, nismo vključene v nobeno društvo, ne pobiramo članarine, zato si za delovanje

(npr. prireditve, druženja itd.), ki ga bom v tem članku opisala, najdemo spozorje, ki nam vedno radi prisluhnejo.

Zgodilo se je prav v prazničnem decembru leta 1997, ko smo se zbrale v ozkem krogu žensk Kidričevega ter si zastavile cilje za pričetno delovanje. Še istega dne smo gostile Angeliko Pleš - Murko iz Ljubljane, ki je zadolžena skupaj z Vero Koznik iz Urada za žensko politiko republike Slovenije. Gospa Angelika nam je podala smernice za nadaljnje delo.

V letu 1998 smo pristopile k pripravi na obeležitev 8. marca, "dneva žena", ki se vse bolj uveljavlja za enakopravnost in boj ženskih pravic. V ta namen smo gostile pesnico, slikarko, učiteljico in mater dveh otrok go. Sonjo Votolen iz Kidričevega.

Pridružile smo se praznovanju 1. maja, "praznika dela", skupaj z KO iz Kidričevega.

Organizirale smo kulturni večer z go. Antonijo Kranjc; predstavila nam je pesniško zbirko "Popolnost, praznina".

Še v istem letu smo imele koncert godal v restavraciji Pan v Kidričevem ob sodelovanju direktorice tega lokala.

Organizirale smo okroglo mizo o zdravstvu v občini Kidričevo.

Ker pa je bil čas občinskih volitev, smo predstavile kandidate za župana občine Kidričevo v domu krajanov v Kungoti.

V mesecu novembru in decembru še istega leta smo pripravile pet delavnic na temo "samozdravljanje", ki jih je vodila ga. Antonija Kranjc. Presenečene smo bile nad obiskom žensk na to temo. Tu smo spoznale, kaj je alternativno zdravljenje; tudi meditirale smo.

Na koncu delavnic smo si zaželele najlepše želje v letu 1998. Zaključile smo s programom in z razstavo izdelkov z naslovom "Dom - družina". Razstavo so pripravili učenci nižjih razredov OŠ v Kidričevem z učiteljico Andrejo Emeršič.

V letu 1999 smo intenzivno pričele s pripravami na proslavo ob 8. marcu, "dnevu žena"; prav

tako na 25. marec, "materinski dan". V prvem primeru so pripravili kulturni program OŠ Kidričevo, nižja stopnja ob sodelovanju VVZ Vrtec Kidričevo z majhno, a kvalitetno pripravljeno razstavo. V drugem primeru pa VVZ Vrtec Kidričevo, OŠ Kidričevo, nižja stopnja, pa je pripravila bogato razstavo svojih izdelkov, seveda s pomočjo učiteljic.

Nato smo se pripravljale in organizirale s sponzorji občine Kidričevo in Sindikatom Talum-a Kidričevo v Kidričevem proslavo ob 1. maju, "prazniku dela".

Praznovala ga je vsa občina skupaj z gostom g. Bizjakom, varuhom človekovih pravic.

Nakar so se pričele počitnice.

Aktiv žena je v Kidričevem v mesecu novembru in decembru ponovno organiziral pet delavnic na temo "samozdravljanje". Delavnice so potekale od 25. 11. 99 do 22. 12. 99 vsak četrtek po dve uri. Zaradi zanimanja za takšne in podobne delavnice v

ˆ Kaj ti je, deklica ˆ

Kidričevem smo požele velik uspeh ob zainteresiranosti občank. Ena delavnica je bila posvečena yogi, ena astrologiji in ena zeliščarstvu, dve pa ostali energiji in metodam. Na teh delavnicah smo gostile priznane strokovnjakinje iz posameznih področjih, kot npr. Antonijo Kranjc, ki ženskam vedno rada prisluhne in nam je v veliko pomoč.

Zdravje je največje bogastvo; njegovih vrednot se navadno zavedamo, ko nas obišče bolezen. Seveda za to nam je potrebno znanje, zavedanje sebe in povezanosti človeka z naravo.

Na tem druženju smo skupina žensk iz Kidričevega predstavile in izdale brošuro ˆ Ženske zadnjih sto let tega tisočletja ˆ. Opisujemo dogodke, ki jih je vsaka doživela in preživela na svoj način.

Zadnja delavnica pa je bila namenjena predvsem zdravi prehrani. Ob zaključku našega druženja smo zaželele vsem, da bi kar najbolj prijetno preživele te čudovite praznične dni iztekajočega se stoletja.

Nič ni tako dragocenega kot je dom, otroci, družina in razumevanje. Bližajo se družinski prazniki in v vsakem domačem okolju se dogaja kaj veselega, toplega in polnega pričakovanj, zato želim vsem NAJ, NAJ v prihodnjem letu 2000.

Marta PINTERIČ

Pri Uradu za žensko politiko pri vladi Rep. Slovenije je stekla akcija proti nasilju nad ženskami z naslovom ˆ Kaj ti je, deklica ˆ. Akcija je stekla in doživela sam vrh v času od 16.11. do 15.12.99.

V Sloveniji je žensko gibanje začelo organizirati pomoč ženskam, žrtvam nasilja, ko je bil problem nasilja nad ženskami in otroki v javnosti še tabu. V 80-ih letih se je mirovniškim pobudam, zahtevam po demokratizaciji družbe, demilitarizaciji in pravici do svobode govora pridružilo tudi žensko gibanje.

V Ljubljani je začelo delovati s pogovori v skupinah in nadaljevalo z ˆ only ˆ ženskimi zabavami in organiziralo v telefonsko svetovno pomoč SOS telefon za ženske in otroke - žrtve nasilja.

Oktober 1989 je začela s telefonskim svetovanjem skupina SOS telefon, sedaj delujoča kot Društvo SOS telefon za ženske in otroke - žrtve nasilja, ki je dobila tristo odgovorov na anketo, objavljeno v medijih. Ti so potrdili njeno domnevo, da nasilje obstaja in da ženske potrebujejo pomoč.

Septembra 1994 ustanovijo žensko svetovalnico, ki ženskam v stiski pomaga najti psihosocialno pomoč. Na

področju nasilja nad ženskami deluje tudi Združenje proti spolnemu zlorabljanju, katerega namen je seznaniti javnost s skritim, a prisotnim problemom spolnega zlorabljanja otrok, ki so se kot preživeli/e obrnili/e nanje.

Oblike pomoči ženskam, ki imajo izkušnje nasilja.

To so: telefonsko svetovanje, individualno svetovanje, skupine za samopomoč, zagovorništvo in pravna pomoč in zatočišča.

Ženske skupine in drugi, ki so delali z žrtvami nasilja, so do leta 1996 poudarjali, da vsi najbolj potrebujejo varne prostore, kamor se bo lahko žrtev umaknila.

Prvo najmanjše zatočišče v Sloveniji je leta 1991 odprl Center za socialno delo v Krškem, drugo leto 1998 Center za socialno delo v Mariboru. SOS telefon je odprl prostore varne hiše konec leta 1997. Društvo za življenje brez nasilja iz Novega mesta pa v letu 1999. Izkušnje zatočišč kažejo, da ženska samo definira in usmerja reševanje svojega problema, svetovalke pa delujejo po načelu, da je vsaka ženska enkratna, zato so take tudi njene težave. Da bo prišla do rešitev, jo je potrebno spodbujati pri tem, da ukrepa sama in deluje samostojno.

Marta PINTERIČ

ˆSPROŠČANJE, GLASBA IN VIZUALIZACIJSKE TEHNIKE ...ˆ

Seminar v osnovni šoli Kidričevo

ˆUčilnica je pripravljenaˆ

V pogovoru o učenju velikokrat slišimo, da kdo reče: ˆJaz pa nisem rojen za učenje!ˆ Zelo protislovna je njegova izjava, saj vemo, da je življenje eno samo učenje. Ne učimo se le v času šolanja, ampak segajo prvi začetki že v zgodnja otroška leta. Takrat smo spoznali starše, sorodnike, kasneje znance; se naučili prepoznavati barve, oblike; držati žlico, hoditi... In učenje se ne konča, ko zaključimo srednjo, višjo ali visoko šolo, ampak se pravo učenje o življenju takrat šele začne. Prve dni v službi spoznamo, da je teorija, ki smo jo usvojili, premalo za kvalitetno in uspešno delo. In tedaj imamo srečo, če nam priskočijo na pomoč starejši in izkušeni sodelavci. Ti so bili nekoč prav tako začetniki, ki dobro vedo, kje se mi nahajamo danes. Če teh ni ali pa ne znamo najti stika z njimi, začenjamo sami in velikokrat

se učimo na napakah. Ta šola je sicer najdražja, se pa v njej tudi največ naučimo. In tako pridobljeno znanje ostane trajno zapisano v naših možganih. Pa dovolj v uvodu...

Pisanje sem namenoma začela pri učenju, saj je tudi moje delo v veliki meri povezano z njim. Devetnajsto leto sem zaposlena v osnovni šoli in na delovnem mestu učiteljice se z učenjem srečujem vsak dan. Pa ne samo z lastnim učenjem, ampak tudi s poučevanjem, to je s prenašanjem znanj, izkušenj... na mlajšo generacijo. Tudi sama se vsa leta permanentno izobražujem. V šoli je to redno spremljanje pedagoške literature ter obiskovanje seminarjev. Naslovi vsakoletnih seminarjev s kratko vsebino so zbrani v katalogu, ki ga potrdi ministrstvo. Iz tega se dá razbrati,

kdo seminar izvede in kje, koliko zanj plača šola oz. posameznik ali ministrstvo, koliko časa traja ... Seminarje lahko učitelj izbere sam. Dobro je, da se ujemajo z vizijo šole, v kateri je zaposlen. Vsekakor pa morajo biti v skladu z njegovimi osebnimi željami in nenazadnje z osebnim poklicnim razvojem.

Tudi sama sem nekoč brskala po katalogu in se odločila za tridnevni seminar z naslovom Relaksacija, glasba in vizualizacijske tehnike pri poučevanju in učenju. Že naslov me je pritegnil, saj globoko verjamem, da se sproščeni in dobro motivirani lahko naučimo veliko več - in to še dlje časa pomnimo. Seminar se je odvijal preko Glotta nove, tj. centra za pravo učenje in poučevanje, ki ima prostore v gradu Kodeljevo v Ljubljani. Danes lahko zapišem, da mi je teh nekaj dni obrnilo življenje. Poleg prijaznih ljudi sem spoznala precej novih pristopov za delo in jih seveda po vrnitvi domov takoj začela vnašati v pouk. Seveda pa sem z njimi ˆokužilaˆ tudi nekatere sodelavce. O pridobljenih izkušnjah sem začela aktivno razmišljati ter podobna dognanja iskati v literaturi. Ves čas pa sem obdržala stik z Glotta novo, s katero sem kasneje podpisala pogodbo o sodelovanju za pripravo dvodnevnega, tj. 16-urnega seminarja z naslovom ˆSproščanje, glasba in vizualizacijske tehnike pri poučevanjuˆ. Seminar je v letošnjem letu vpisan v katalogu pod številko 73/35. Delam lahko po vsej Sloveniji, odločila pa sem se, da bom vsebino ponudila po šolah in vrtcih SV Slovenije.

Verjetno se sprašujete, zakaj vam vse to razlagam in kdo sploh sem. Naj se vam zato predstavim. Sem Dušanka Dobnik Jakl, profesorica razrednega pouka, redno zaposlena v OŠ Starše, zadnjih nekaj let na podružnici te šole v Marjeti. Doma sem v Zlatoličju, to je v sosednji občini Starše. Moja delovna pota so tudi pri nastajanju Glasila občine Starše (sem predsednica komisije za informiranje in tako še članica uredništva). Ob tem sem v Prepoljah, kjer glasilo oblikujemo, sprejela še del dela pri nastajanju glasila Ravno polje. Po prebiranju vaših člankov sem začela počasi spoznavati dogajanje v občini Kidričevo, zato sem menila, da bo prav, ko seminar ponudim tudi tukaj, pri sosedih. Odločila sem se, da grem najprej v OŠ Kidričevo.

Z ravnateljem šole g. Branetom Tonejcem sem se dogovorila za sestanek. S pedagoginjo sta me sprejela zelo prijazno in prisluhnila o vsebini seminarja. Skupno smo se odločili za termin izvedbe, to naj bi bilo 19. in 20. novembra ter nekaj ur še v naslednjem tednu (prikaz dela pri pouku). Seminar pa bi izvedla v prostorih šole.

Tudi pri delu z odraslimi je izredno pomembna dobra motivacija. K tej pripomore že prvi vtis, ko slušatelji stopijo v prostor. Zato sem se odločila (ko je v Kidričevem že 'šlo zares'), da učilnico malce spremenim in jo naredim čim bolj udobno. To sem si smela 'privoščiti' tudi zaradi vsebine seminarja. Poskušala sem poskrbeti za vse čute in ob tem za vse spoznavne tipe ljudi po VAKOG-u (kot naj bi v šoli 'skrbeli' za učence).

Za vizualce - ljudi, ki najbolj zaznavajo preko vida in oči - sem prinesla cvetje, na steno obesila napis *'So ljudje, ki iz sonca naredijo rumen madež, obstajajo*

Foto: D.D. Jakl

"Žogice že plešajo"

pa tudi ljudje, ki s svojo ljubeznijo in sposobnostmi iz rumenega madeža naredijo sonce' ter ga obdala s sončkom iz kartona in s sončnimi risbicami učencev. S tem rekom sem pričela tudi uvodne misli. Hišnik je nabral nekaj vej, ki so v glinastem loncu služile, da smo nanje obesili žogice za sproščanje (obešal jih je g. ravnatelj, kar je pohvale vredno). Med seminarjem so bile v okras, po njem pa bodo, upam, skupaj z vsakim od osemnajstih učiteljev, ki so se seminarja udeležili, našle mesto v učilnicah in pomagale otrokom pri premagovanju napetosti. Drugačen prostor so pomagali narediti 'kušeki' (Koosh ball žogice za sproščanje) in rutke na tleh - služili so nam za učenje žongliranja (učenje te tehnike v šolah zelo priporočajo, saj izredno pomaga pri dojetanju korakov učenja nasploh, razvija ravnotežje, koordinacijo, vztrajnost..., je pa tudi izredna motivacija za delo).

Slušni tipi - avditivci so gotovo bili bolj pozorni na prijetno, umirjeno glasbo, ki je ves čas spremljala naše delo. Ljudem, ki bolj zaznavajo preko vonja in okusa (olfaktorikom in

gustatorikom), je gotovo prijalo suho sadje (ki so ga bili v okviru malice pripravljene kupiti v šoli) in vonj po jabolkih, s katerim sem odišavila prostor. Kinestetikom (ljudem, ki zaznavajo preko občutenja) je morda zadostil pogled na drobne svečke ob robu, ki so pričarale prijetno domačnost. Njim je morda prijalo tudi vreme, ki je pričaralo pravo zimsko idilo, ko je ves petkov popoldan neprenehoma močno snežilo.

Večini od nas pa se je v zadnjih urah prvega dne žal začel prebujati občutek tesnobe, ki je bil povezan z odhodom domov, z zameti in z zasneženimi cestami. Pa tudi z vprašanjem, ali bomo naslednje jutro sploh lahko prišli v šolo in nadaljevali z delom. Domov smo se res pripeljali s težavo, poprej smo izpod snega 'izkopali' kakšen avtomobil, toda jutro nas je pričakalo v vsej svoji zimski lepoti. Skozi zasnežene veje je posijalo sonce in nam dalo dovolj energije za delo.

Nadaljevali smo z drugim delom seminarja, z glasbo pri pouku. Pri tem ne mislim glasbe kot učnega predmeta, ampak na glasbo kot orodje za boljše zapomnjevanje

Foto: D.D. Jakl

"Zdaj je šlo zares"

pri vseh predmetih. Povedali smo, katera vrsta je najprimernejša za tako delo (počasna, najboljša je klasična instrumentalna glasba). V tretjem delu smo v soboto spoznali še vizualizacijske tehnike in naredili nekaj vaj (sproščanje telesa z notranjo vizualizacijo in z 'zbujanjem' telesa). Dogovorili

smo se še za delo v naslednjem tednu, tj. za v petek, 26. 11. 1999. Takrat bomo pri pouku pogledali del vsebin s seminarja. Za pripravo ur sta se odločili učiteljica razrednega pouka Alenka in učiteljica likovne vzgoje Irena. Obe sta uro pripravili zelo dobro, kar lahko potrdijo učenci in prisotni

učitelji. Do 20. decembra bodo udeleženci napisali še seminarske naloge, v katerih bodo poročali o pouku s spoznanimi vsebinami ter jih analizirali. Če bodo naloge uspešno ocenjene, bodo prislužili točko v izobraževanju za učitelje.

In kaj lahko zapišem ob koncu? Zelo prijetno je bilo spoznati ravnatelja šole v Kidričevem g. Tonejca ter z njim poleg organizacijskih zadev glede seminarja pokramljati še o drugih šolskih zadevah. In ker ima posluš za tovrstno izobraževanje učiteljev, sem ob posredovanju vsebine seminarja - za katero menim, da je potrebna v vsaki današnji šoli - imela priložnost spoznati tudi prijazne 'sodelavce' s sosednje občine.

Dušanka DOBNIK JAKL

Miklavževanje v Cirkovcah

5. 12. 1999 ob 16.30 uri smo že peto leto priredili MIKLAVŽEVANJE za otroke.

Miklavž in parkelj sta se pripeljala s konjsko vprego, se ustavila pred trgovino Elegant, kjer ju je v spremstvu mamic, očetov, babic in dedkov

pričakalo okrog 40 otrok.

Miklavž jih je lepo pozdravil, jih povprašal, če so bili kaj pridni, ter jih pospremil v trgovino, kjer sta otroke čakala dva polna koša daril. Otroci so Miklavžu in parklju povedali mnogo pesmic, nekateri so tudi molili.

Vsakega otroka je Miklavž obdaril z darilom. Parkelj pa jim je razdelil srebrno šibo z rdečo pentjo.

Na koncu so se otroci tudi slikali skupaj z Miklavžem in parkljem...

Miklavž jim je obljubil, da se bo prihodnje leto zopet ustavil v trgovini Elegant in jih obdaril.

Celotno prireditev je snemal g. Štefan Trčko in bo predvajana na KTV Cirkovce (K12).

Organizator miklavževanja
Majda Koren s.p.

DPD SVOBODA Kidričevo

Prijeten in sodobno urejen prostor DPD Svobode je bil kar debelo leto samo knjižnica, ki se ponaša s svojimi 2500 knjigami in številnimi obiskovalci - rednimi bralci. Ponosni smo, saj jo zelo radi obiskujejo mladi bralci - osnovnošolci, srednješolci in študentje; z veseljem se vračajo tudi starejši bralci, ki večkrat potožijo, da že nimajo kaj izbirati. Še sreča, da nam Potujoča knjižnica Ivana Potrča redno izmenjava okrog 500 knjig sodobnih ustvarjalcev. Še večja sreča pa je, da je naša vzorna knjižničarka ljubiteljica brane besede, ki zna prijazno svetovati in zadovoljiti še kako kritičnega bralca.

V letu 1999 smo si člani DPD Svobode zastavili kar zajeten plan. Želela bi izpostaviti dve obsežni nalogi:

1. Dokončati z opremo knjižnice - nakup preprog, predvsem pa novejših knjig.

2. Razširiti dejavnost društva glede na interese članov.

Prve naloge nam žal ni uspelo realizirati, saj smo dobili dotacije le za sprotno pokrivanje stroškov

(ogrevanje, električno, bančne storitve, potrošni material...).

Smo pa bolj uspešni pri drugi nalogi, saj nam je uspelo ustanoviti naslednje sekcije:

- knjižnična dejavnost,
- literarna sekcija,
- sekcija mladih Kidričevo,
- sekcija otroške ustvarjalne delavnice,
- likovna sekcija,
- sekcija kreativnih delavnic za odrasle.

Vse sekcije so to leto že pokazale svoje delo in izpolnile zahtevane naloge. Likovna sekcija in sekcija kreativnih dejavnosti pa sta pričeli z aktivnostmi v mesecu novembru.

Tako potekajo kreativne delavnice, kjer udeleženske slikajo na svilo. Delo je več kot zanimivo. Skoraj ne moremo verjeti, da nam uspevajo unikatni - naše prave umetniške. Prva skupina bo končala z delom v mesecu decembru.

Če bo interes med vami, bomo delavnico ponovili v mesecu januarju leta 2000. Tisti, ki vas delavnica zanima, dobite vse informacije v knjižnici vsak ponedeljek od 17. do 19. ure.

Za praznični december pripravlja

likovna sekcija razstavo voščilnic in voščil - od otroških izdelkov do raznolikega izdelovanja odraslih. Ob tej priložnosti smo na srečanju z besedo ob glasbi pričarali praznično vzdušje. Razstava je bila na ogled ves december.

Ob koncu bi rada zapisala, da nam je uspelo ta naš prijeten, sodobno urejen prostor nameniti vsem, ki na kakršenkoli način odstirajo duhovno plast človekovega ustvarjanja - kot je zapisala ob otvoritvi gospa Vera Peklar.

Življenje vsakega od nas ima v prihajajočem letu svoj namen.

Vsi ne moremo doseči pomembnih odkritij in ustvariti nesmrtnih umetnin.

S prijazno besedo, prijateljskim nasmehom in toplo dlanjo pa lahko delamo čudeže.

Spoštujemo preteklost
Ustavarjajmo v sedanjosti.
Upajmo v prihodnost.

Veselimo se druženja...
SREČNO 2000

Zapisala Majda VODUŠEK

Zlati jubilej

30.11.1999 sta imela jubilej, 50. obletnico skupnega življenja, Franc in Marija EMERŠIČ iz Kidričevega. Franc se je rodil 27.10.1925 v Cirkulanah, Marija pa 14.1.1924 na Zavrču. Ker v takratnih Halozah ni bilo dovolj za preživetje mlade družine, sta se morala odločiti in poiskati delo drugod.

Tako sta se odločila, da se zaposli Franc v tovarni TGA v Kidričevem. Leta 1955 sta dobila stanovanje, kjer še danes stanujeta. Imata dva sinova in hčerko, vnukov imata 7; ti so v starosti od 7 do 26 let.

K čestitki se pridružuje tudi Občina Kidričevo.

Plesati je lepo

Rada bi vam predatavila delo folklorne skupine OŠ Cirkovce v tem jesenskem času. Plesalci so bili po lanskem uspešnem letu nastopanja povabljeni kot festivalska skupina in k sodelovanju na peti mednarodni otroški festival, ki je potekal 8. in 9. oktobra na Ptuju. Vedeli smo, da nas čakajo delo in skrb, saj smo dobili v goste tudi člane FS Varteks Varaždin, ki smo jih prenočili pri naših vrstnikih (največ pri plesalcih).

Program se je začel v petek zjutraj, ko je bila najprej ganeralka, nato pa dvakrat nastop za učence ptujskih šol v dvorani Srednješolskega centra. Po kosilu smo šli v Cirkovce, kjer so se naši gostje razdelili k družinam in se pripravili na večerni nastop, ki nas je čakal v domu krajanov.

Ta bo ostal gledalcem dolgo v spominu, ker so videli dober nastop domače kakor tudi tuje skupine.

Bilo je mnogo petja, plesanja, igranja in prijetno je bilo plesati v polni domači dvorani. Otroci so bili na odru sproščeni in čutili so sodelovanje občinstva. Vsaka skupina se je na odru prikazala z dvema spletoma.

Po nastopih smo imeli večerjo in družabni večer v jedilnici naše šole. Učenci so šli utrujeni domov, a v soboto zjutraj se je program festivala že nadaljeval na Ptuju: najprej povorka po mestnih ulicah, nato pa nastop

pred mestno hišo. Nato so šli domov k družinam na kosilo. Popoldne pa se je druženje s Hrvati za ta mednarodni festival končalo. Upajmo, da se bo prijateljstvo še nadaljevalo, saj je Varaždin blizu in želimo, da se naslednje leto srečamo tam.

Za sponzorstvo se zahvaljujemo občini Kidričevo, gospodu županu za pozdravni govor in darilo občine našim in varaždinskim otrokom.

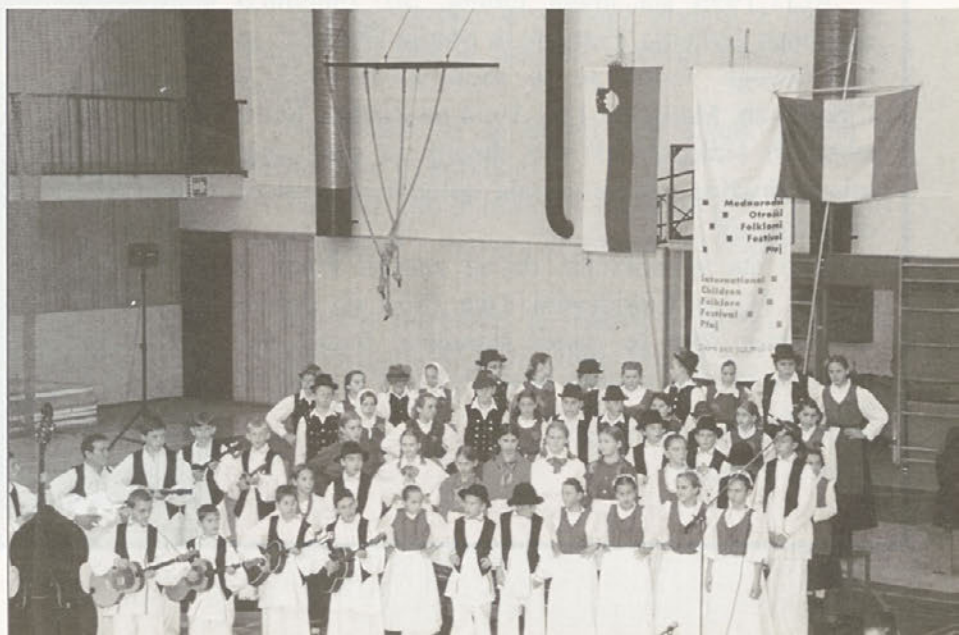
Hvala tudi obiskovalcem, staršem, ki ste spremljali varaždinske otroke in vsem, ki ste na kakršenkoli način pomagali organizaciji.

Učencem bo ta nastop ostal še dolgo v spominu in polni vtisov so zapisali:

- Bila sem vesela, ko sem dobila nove prijateljice. (Katja Beranič)

- Za ta dva dneva smo se pošteno namučili. Vadela sem, da se na nastopu ne bomo zmotili (Saša Urih)

- Pred nastopom smo dolgo čakali. Plesali smo različne ples. (Tomaž Srmšek)

- Najbolj mi je bilo všeč, da smo na nastopu bili uspešni. Naši prijatelji iz Varaždina prav tako. (Andrej Sojč)

- Veliko smo vadili. Z veseljem smo nastopali, saj smo vedeli, da bo nastop gledalcem všeč. (Katja Jurtela)

- Najbolj sem bil vesel srečanja s Hrvati. (Gregor Drevenšek)

- Naši prijatelji iz Varaždina so bili prijetni in zabavni. (Nataša Strmšek)

- Naš muzikant Ivan je zaigral in kar naenkrat smo bili na odru. (Peter Bauman)

- Čeprav smo veliko vadili,

palico. (Aljaž Medved)

- Najbolj mi je bilo všeč, ko smo v povorki plesali šotiš.

(Mateja Dovnik)

- Pazila sem, da se nisem zmotila. (Mihaela Hojnik)

27. novembra je bila v Cirkovcah prireditev, srečanje folkloristov drugega tisočletja. Ker naša skupina deluje že od leta 1971 in je bila ustanovljena kot pomladek odrasle skupine,

smo bili povabljeni na nastop, da pokažemo, kaj se naučimo že v šoli in kje lahko potem izbirajo

svoje člane, saj vemo, da se generacije plesalcev obnavljajo. Pred nastopom je bilo čutiti malo treme in veliko odgovornosti, saj smo plesali pred strogo, folklorno dobro podkovoano publiko. Mislim, da so se plesalci izkazali in pokazali dober nastop za zahtevno občinstvo.

Pridno vadimo naprej in kujemo naše načrte za novo tisočletje, ko se bomo še velikokrat predstavili doma in tudi v tujini.

Mentorica Marija Jurtela

sam imel na nastopu tremo. (Marko Urih)

- Za nastop smo se morali zelo truditi. (Tadeja Jakolič)

- Na zabavi v jedilnici smo se zabavali, smejali in plesali. (Daniel Gmajner)

- Na povorki sem nosila tablo z napisom naše folklorne skupine. (Maja Jurtela)

- Strah me je bilo nastopati pred domačini v Cirkovcah. (Dejan Sagadin)

- Kljub tremi sem uspešno opravila dva nastopa. (Ksenja Čelan)

- Razveselil me je aplavz, ko sem ga dobil ob skakanju čez

NAŠI KRAJI V 16. STOLETJU

CIRKOVCE

Proti koncu 15. stoletja so bile Cirkovce v velikem štatemberškem zemljiškem gospostvu. Takrat je bilo v vasi 17 podložniških družin, s priimki le Bratec, Fišer, Mulner, Paver, Siber, Srobošič, Šuster, Verganz, Vunker, vse druge le z imeni. Za svoje posesti in njim priključene pušče so oddajali v grad po 80 srebrnikov, 6 škafov (škaf je 40 litrov) rži, 6 škafov ovsa, 2 čehulji prediva, 3 kure in 10 jajc. Fišer je dajal za ribolov 32 srebrnikov, Mulner za mlin 600 srebrnikov in 6 kopunov, osebenjek (podložnik brez nepremičnin) 24 srebrnikov in kopuna. Letno je bilo potrebno opraviti po dva dni tlake in plačati zanjo še po 120 srebrnikov.

Leta 1527 je živel v Cirkovcah tudi studeniški podložnik Lorenc s hčerko Zofko in njenim možem Valentinom.

Ob imenjski cenitvi 1542 so iz Štatemberga prijavili kot salzburški fevd 16 svojih podložniških družin - eno kočarsko, 8 srednjekmečkih, 7

velikokmečkih v Cirkovcah (Schlainden): Juduš, Jurak, Kancler, Krabat 3, Riher, Slepčič, Stropotič, Torkrubic, Tuc, Vančič, Vanič, Veber, Vola. Nepremičnine so bile ocenjene z 11 do 33 (24) imenjskimi goldinarji. Štatemberški Cirkovčani so redili 28 konj, posamezna družina do 14 (8) govedi, do 8 (4) svinj, vsi skupaj 79 ovac.

Že tri leta kasneje ni bilo več priimkov Jurak, Riher, Slepčič, Torkrubic, Vančič, Vanič, zato pa novi Cipek, Hruškovič, Pavlič, Pohar, Pusak, Vaupotič, Venko, Zamuda. Leta 1555 že ni bilo več priimkov Hruškovič, Krabat, Pavlič, Pohar, Pusak, Stropotič, Tuč, Vaupotič, Veber, Voljan, Zamuda, a že novi Bernard, Gigic, Porkeser, Pucalt, Fuksarek, Stipčič, Štrafarič, Valenti, Vanek, Velavč, Vreš.

Leta 1572 je bila Koroščeva družina podložna konjiškemu gradu.

DRAGONJA VAS

Studeniška priorica je prijavila

1527 za obdavčitev v Dragonji vasi (Drassinganawess) 9 podložnih družin: Jurko, Homačan, Krabat 4, Kranič, Matija, Trepic. Pri treh družinah je še živelo četvero pridruženih družin in troje hlapcev. Ženske v vasi so klicali z imeni Agata, Ana, Helena, Katra, Liza, Lucija, Marina, Marjeta, Neža, Urša. V vasi je bilo takrat tudi šest družin - med njimi Krabat in Mlinar - podložnih vladarju, ki pa jih je oddal v fevd plemiču Breunerju.

Leta 1535 je moralo biti v vasi kar 19 družin. Cerkveno desetino so oddale v vurberški grad.

Leta 1524 so za Breunarji tu 7 družinam gospodovali Fuchsi. S priimki so se pisale (5): Bernhard, Krabat 2, Milner, Veber. Njihov činž je nanesele za vsako družino 365 srebrnikov.

Studeniški podložniki - 1 kočar, 8 srednjekmetov so se tu (Transganabeis) tokrat pisali Gercin, Gladič, Homotar, Horvat, Lorenci, Lorenčič, Marko, Novak, Trepec. Njihove nepremičnine so bile vredne od 18 do 30 (25) imenjskih goldinarjev. Redili so vsega 6 konj, 37 govedi in 8 svinj. Te studeniške družine Komotar, Kravat 3, Kropec, Luban, Supan so že tri leta kasneje veljale za štatemberške.

Vurberški grad je dobival še leta 1590 2/3 cerkveno desetino - preostalo 1/3 studeniški samostan - od 17 družin s priimki (13): Gerečin, Humator, Kroat, Kursner, Lauh, Nabas 2, Siter 2, Švanc, Trepec, Vraučič 2.

PONGRCE

Leta 1527 je Scot Gnaser zapisal svoji mami Reginji

Breunerjevi iz očetove dediščine 6 vladarjevih fevdnih kmetij v Dragonji vasi in Pongrcah. Ena pogrskih družin se je takrat pisala Krabat.

Za imenjske cenitve 1542 sta imela tu družine Martin Fladnitz in mariborski meščan Fuchs, slednji 3, kupljene od Friderika Breunerja: Gamlic, Lešnik, NUSDORIC. Veliko nedeljski samostan je imel takrat tu 11 družin Berhartinčič, Fideršel,

Lubčiš, bivši župan Marko, Minkovič, Nikolica, Saric, Vajs, Velcer, Vernic, Vuzderic. Z izjemo ene so bile vse te družine velikokmečke. Marko je obdeloval z brati kar tri kmetije. Njiv so imele za 7-20 (11) ornih dni, travnikov za 3-13 (6) koscev. Konj je bilo v kraju okoli 20. Družina je gojila od 6 do 12 (9) govedi, svinj 3-12 (8). Le pri eni družini so imeli tri ovce.

Trideset let kasneje se je 13

velikonedeljskih družin pisalo: Bernard, Faleš, Hudanit, Mikinič, Soličar, Sorič, Vajč 2, Velica, Veranič 3, Vrečič.

ZGORNJE JABLANE

Leta 1535 je Vurberg tu pobiral po dva škafa prosa in kokoš ali tri srebrnike za cerkveno proseno desetino od 7,5 kmetije, ostalo tretjino studeniški samostan.

Leta 1542 je živel tu 9 betnavskih družin - srednjekmečka, 8 velikokmečkih: Bratec, Cigal, Cipek, Lavter, Petriah, v mlinu Podrejsal, Poseser, Pleteršek 2. Gojile so 22 konj, družina 5 do 17 (12) govedi, do 16 (9) svinj.

Tri leta kasneje so te družine oddajale od 8 kmetij po 15 srebrnikov, 9 korcev pšenice, po 4 korce rži in ovs, merco boba, 4 kruhe, 2 sira, 6 kur in 15 jajc, od dveh polkmetij pol manj. To so bile družine (10): Bratec, Cigal, Cipek 2, Heršič, Plederšek 3, Podršal 2.

Leta 1590 so oddajali (11) Vurbergu proseno cerkveno desetino: Cigl, Cipek 2, Gabčič, Heršič, Pleteršek, Potersel, Potershek 2, Vergles.

Leta 1603 je živel tu 10 ravnopoljskih podložnikov: Cigol, Cipek 3, Hunter, Pleteršnik 2, Podrešak 2, Turk.

Vir: Dr. Jože Koropec, Med Dravo in Dravinjo v 16. stoletju; 5. ptujski zbornik 1985

Pripravil Goran Forbici

JAVNA RAZGLASITEV

osnutka lokacijskega načrta za obvoznico Pragersko

Čas razglasitve:

od 11. 12. 1999 do 10. 01. 2000
v sejni sobi Občine Kidričevo v času uradnih ur občinske uprave.

Javna razprava:

6. 1. 2000 ob 17. uri v prostorih Prostovoljnega društva Šikole.

Občinska uprava občine Kidričevo

JAVNA RAZGLASITEV

lokacijskega načrta za vzporedni plinovod M 1/1 Kidričevo - Rogatec

Čas razgrnitve:

od 20. 12. 1999 do 20. 01. 2000
v sejni sobi Občine Kidričevo v času uradnih ur občinske uprave.

Javna razprava:

12. 01. 2000 ob 19.00 v Domu Krajanov Cirkovce.

Občinska uprava občine Kidričevo

OBVESTILO

Obveščamo krajanje občine Kidričevo, da v letu 1999/2000 zaradi poostrenih veterinarskih predpisov ne moremo zagotoviti rednega odvoza odpadnih kož. Te pa se lahko brezplačno odložijo od ponedeljka do sobote med 7.00 in 14.00 na Veterinarskem zavodu v Ptuj, Ormoška c. 28.

Prosimo vas, da vsi skupaj nekaj naredimo za lepši izgled našega kraja in odpadnih kož ne odlagamo na neprimernih krajih.

Občinska uprava

OBČINA KIDRIČEVO

Občankam in občanom občine Kidričevo,
poslovnim partnerjem in prijateljem želimo
vesel in miren božič ter srečno, zdravja in
uspehov polno novo leto 2000.

Občina Kidričevo

PROGRAM SILVESTROVANJA NA PROSTEM V OBČINI KIDRIČEVO

Datum prireditve: 31.12.1999

Kraj prireditve: Park v Kidričevem

Organizator prireditve: Občina Kidričevo

21.00	PRIČETEK PRIREDITVE (Ansambel IDILA)
	- Novoletni tek po ulicah Kidričevega (Športno društvo Kidričevo)
21.15	- prihod tekačev v cilj, - konec teka
21.30 - 22.00	- glasba - Ansambel IDILA,
22.00 - 22.30	- razglasitev rezultatov novoletnega teka in podelitev nagrad (sodelujejo sponzorji in župan podeli nagrade)
22.30 - 23.00	- folklor Vinko Korže, venček narodnih pred iztekom drugega tisočletja
23.00 - 24.00	- glasba, humor in odštevanje z gongom
24.00 - 00.15	- čestitke in zdravljica
00.15 - 00.30	- govor župana
00.30	- OGNJEMET

ZA DOBRO POČUTJE BO POSKRBLJENO!
VABLJENI

Spoštovane občanke, spoštovani občani!

Z željo po političnem sodelovanju, tudi prijateljstvu, zaupanju in nadaljnjih skupnih uspehih se nam odpirajo vrata v novo tisočletje.

Srečno v letu **2000** vam želijo predstavniki političnih strank, zastopanih v Občinskem svetu občine Kidričevo.

SLS, LDS, SDS, ZLSD, SKD in ZELENi

Izdajatelj glasila poziva vse zainteresirane posameznike, društva in podjetja, da sodelujete s svojimi prispevki in reklamami ter nam s tem pomagate oblikovati naše in vaše glasilo.

*Prispevke pošljite na naslov :
OBČINA KIDRIČEVO
Ul. Borisa Kraigherja 25
2325 Kidričevo, p.p. 38,
s pripisom " ZA GLASILO".*

Izdajatelj: Občina Kidričevo

- komisija za informiranje

Glasilo so pripravili: Vlado Forbici,
Milan Unuk, Zvonimir Holc, Slavko Korošec,
Stanko Pernat, Marta Pinterič, Slavko Feguš
in drugi avtorji prispevkov.

Jezikovni pregled: Dušanka Dobnik Jakl

Karikatura: Jernej Forbici

Oblikovanje in tehnično urejanje:

Šange d.o.o.

Izdano v nakladi 2300 izvodov.

Glasilo je brezplačno. Ponatis prepovedan.

Po mnenju Urada vlade za informiranje se za glasilo plačuje 8% DDV.

ŠE ZADNJA VEST:

Iz sicer nepreverjenih, zaupljivih virov smo izvedeli, da konca sveta še ni pričakovati, pa tudi, da naš župan kljub fotki na prvi strani golfa še ne igra.

Drage bralke in bralci !

Uredništvo Ravnega polja Vam skupaj z komisijo za informiranje in podjetjem Šange, ki naš časopis ureja in tiska, želi mnogo sreče, zdravja in uspehov v letu 2000.

*Občankam in občanom, poslovnim partnerjem in prijateljem želimo srečno,
zdravo in uspešno polno novo leto 2000!*

pohištvo **VICTOR**

VICTOR d.o.o. Strnišče 6, 2325 Kidričevo, Slovenija Tel./Fax.: ++386(0)62/796-360
GSM: 041/716-263, e-mail: Victor-d.o.o.@usa.net, ŽR: 52400-601-45431

**VESEL BOŽIČ IN SREČNO
TER USPEŠNO NOVO LETO 2000**

Vam želi

MEHANIZACIJA - VULKANIZACIJA
Drago KOREN s.p., Zg. Jablane 34/a, 2326 CIRKOVCE

*Pričakovanja, načrti, uspehi...
se rojevajo in minevajo z dnevi, leti,
desetletji in stoletji.
Sanj in dobrih želja ne morejo
omejiti niti tisočletja.
Naj njihova uresničitev zaznamuje
tudi prag novega tisočletja.*

*Vesele božične praznike ter zdravo,
uspešno in zadovoljstva polno novo
leto 2000*

Vam želi

*Alimal
Zvonko Jevšovar s.p.*

Alimal

**SESTAVLJALNICA
ALU ELEMENTOV**
Kopališka ul.4
2325 Kidričevo
TEL.: 062/796-891

STEKLARSTVO
Špindlerjeva ul.8
2250 Ptuj
Tel.: 062/746-304